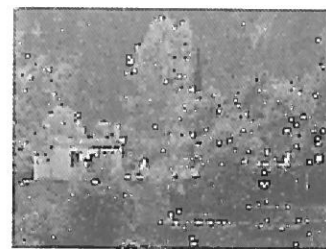

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 134 - ΝΕΑΠΟΛΗ ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ 114-72

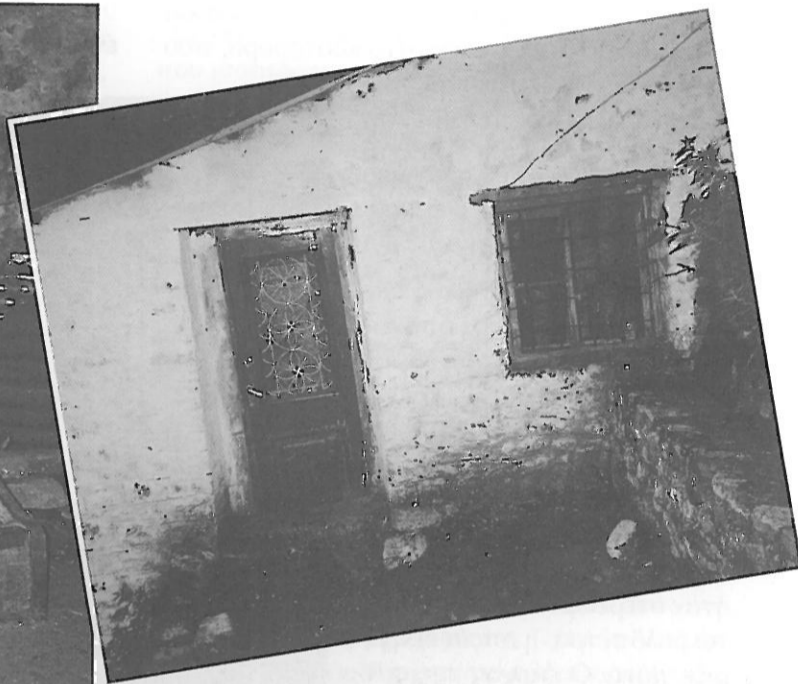
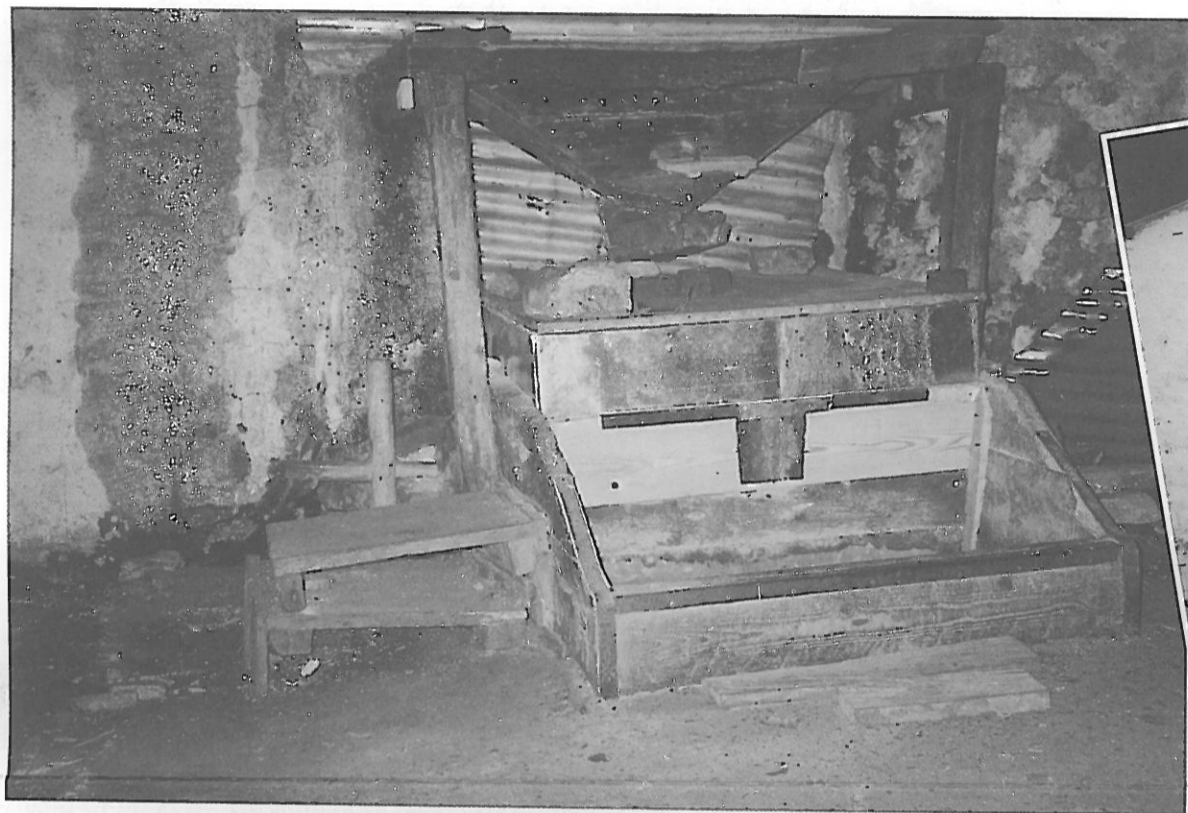
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ Η "ΠΑΝΑΓΙΑ"

Περίοδος Α'

Ετος 3ο

Αριθμός Φύλλου 17

ΑΠΡ. - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝ. 1999

Επάνω: Ο νερόμυλος της εκκλησίας
Αριστερά: Ο αλεστικός μηχανισμός

Οι νερόμυλοι της Χρύσως

Στο χωριό μας, τα πολλά τρεχούμενα νερά επέτρεπαν τη λειτουργία των νερόμυλων. Τον παλιό καλό καιρό, το άλεσμα των γεννημάτων -κριθάρια, καλαμπόκι, σιτάρι κ.λπ.- γινόταν από τους νερόμυλους.

Η ραγδαία τεχνολογική επανάσταση των τελευταίων χρόνων οδήγησε στη συρρίκνωση του παραδοσιακού τρόπου ζωής των Ελλήνων. Θύμα αυτής της επανάστασης και ο νερόμυλος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου, κατά τη συνεδρίασή του στις 18/5/99, έπειτα από συζήτηση αποφάσισε την υλοποίηση των παρακάτω έργων για το έτος 1999:

- Να χτιστεί με πέτρα η βρύση στον Άγιο Γεώργιο
- Να ολοκληρωθεί ο τοίχος στο κιάσκι στα Αλώνια
- Να τοποθετηθούν προστατευτικά κιγκλιδάματα στη γέφυρα στις βρύσες.
- Να τοποθετηθούν πινακίδες στο δρόμο Βίνιανη-Χρύσω
- Διαμόρφωση κοινοτικής τουαλέτας.

Το Δ.Σ. αποφάσισε καταρχήν την υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων, παραμένοντας ανοιχτό στις προτάσεις των συγχωριανών για τη στήριξη ή την κάλυψη άλλων έργων που θα συγυρτελέσουν στον εξωραϊσμό του χωριού μας.

Οι παλαιότεροι θυμούνται, έχουν εξυπηρετηθεί από το νερόμυλο, αλλά οι νέοι και οι κάτοικοι των αστικών κέντρων δεν ξέρουν και δεν γνωρίζουν για τη λειτουργία του, καθώς και για το ρόλο που έπαιξε στην κοινωνική ζωή του χωριού.

Στη Χρύσω υπήρχαν παλαιότερα τέσσερις νερόμυλοι. Σήμερα, είναι σε θέση να δουλέψουν μόνο οι δύο. Ο μύλος της εκκλησίας, που είναι μέσα στο χωριό, καθώς και του Καρακώστα στη Γούρδεση, τον οποίο επισκεύασε και έθεσε σε λειτουργία ο ίδιος πριν από δύο περίπου χρόνια. Οι νερόμυλοι του Λαμπράκη στη Γούρδεση και του Μαρούλη (Παλιούρα) στο Μέγα Χωράφι δεν υπάρχουν πια. Έχουν αφαιρεθεί στο έλεος του χρόνου και των καιρικών συνθηκών και μόνο μερικοί τοίχοι έχουν απομείνει, θυμίζοντας ότι κάποτε εκεί έστεκε ένας όμορφος και «νιός» νερόμυλος.

Αξίζει να ασχοληθούμε με το νερόμυλο, θα μάθουμε για τη λειτουργία του, αλλά και για τη διαδικασία αλευροποίησης.

Ο νερόμυλος κτιζόταν πάντα κοντά σε ρεματίες και ποτάμια, ώστε να είναι εύκολη η πρόσβαση του νερού, απαραίτητου στοιχείου για την κίνησή του.

Το οικοδόμημα του νερόμυλου, το οποίο συνηθώς περιελάμβανε και την κατοικία του φύ-

λακα, ήταν ισόγειο κτίσμα, ένα απλό χαρακτηριστικό αγροτόσπιτο.

Από τη δέση, το σημείο του ποταμού απ' όπου ξεκινούσε το αυλάκι, το νερό μεταφερόταν στην κάλανη.

2 ΑΣΤΕΡΙΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ
ΜΙΑ ΣΟΥΠΕΡ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

ΣΚΟΥΤΕΡ
και
ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ

ΣΕΛ . 3

ΣΚΟΥΤΕΡ και ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ

Με την προσκόμιση του παρόντος κουπονιού παραλαμβάνεται ένα ΣΚΟΥΤΕΡ 50 κ.ε. ή μια ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ 125 κ.ε.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 2

οι νερόμυλοι της Χρύσως

Κατά τη χειμερινή περίοδο που οι βροχοπτώσεις ήταν πολλές, αλλά και το καλοκαίρι που το νερό λιγόστευε, η συντήρηση του αυλακιού γινόταν έμμονη ιδέα. Από εδώ βγήκε και η παροιμία «καθένας με τον πόνο του και ο μυλωνάς τ' αυλάκι του».

Όσο περισσότερο νερό έμπαινε στην κάλανη τόσο γρηγορότερα γύριζε ο μύλος, με αποτέλεσμα να έχει μεγαλύτερη απόδοση.

Προτού το νερό μπει στην κάλανη, υπήρχε μια ξύλινη σχάρα, η παλουκωτή, η οποία συγκρατούσε κλαδιά, φύλλα κ.λπ., ό,τι μετέφερε το νερό στο πέρασμά του.

Η κάλανη, με σχήμα ανεστραμμένου κώνου αρκετού ύψους, κατέληγε στο κούτσουρο, που στένευε πολύ. Εκεί τοποθετούνταν το σφούγκι που, με την υδροστατική πίεση, εκτόξευε το νερό στη φτερωτή με δύναμη και έθετε το μύλο σε λειτουργία.

Η φτερωτή (κινητήριος μοχλός) βρίσκεται στο υπόγειο του μύλου, το οποίο ονομάζεται Ζοριό. Βρίσκεται ακριβώς κάτω από το μύλο, έχει ύψος περίπου 1 μέτρο και ίσια που χωράει άνθρωπος γονατιστός.

Στο ισόγειο πάτωμα του μύλου, πάνω από τη φτερωτή, ήταν στερεωμένη ακίνητη η κάτω μολόπετρα, η οποία δεν γύριζε ποτέ. Ο άξονας της φτερωτής περνούσε από το κέντρο της κάτω μολόπετρας μ' ένα απλό σύστημα, τη χελιδόνα, στηρίζοντας και περιστρέφοντας την πάνω μολόπετρα.

Οι μολόπετρες είχαν σχήμα μεγάλο τροχού, ήταν φτιαγμένες από σιδηροσίτες κόκκινες πέτρες, σκληρές, πολύ βαριές, δεμένες γύρω γύρω με στεφάνια. Μέσα σ' αυτές υπήρχαν απαραίτητα και ξύλινες σφήνες για να τις συγκρατούν. Ακριβώς στο κέντρο στις μολόπετρες, εκεί που έμπαινε η χελιδόνα, οι πέτρες ήταν σύμμαλες.

Κατά συχνά διαστήματα χάλκευαν τις μολότερες, δηλαδή τις χτυπούσαν με σιδερένιο σφυρί, το μυλοκόπι, για να κάνουν δόντι και να κόβουν καλύτερα.

Τα αλέσματα τα έριχναν στο κοφίνι, μία ξύλινη κάσα που ήταν ανοιχτή στο επάνω μέρος, 60x80 εκ. περίπου, η οποία στο κάτω μέρος στένευε στα 5 εκ. περίπου. Ακριβώς από κάτω ήταν το κοφινάκι, το οποίο κινιόταν από ένα αδράχτι που ήταν τοποθετημένο στη χελιδόνα, στην καρδιά του μοχλού. Το αδράχτι έφερνε γύρω γύρω ακουμπώντας το κοφινάκι, το κουνούσε και έτσι έπεφτε το άλεσμα. Με το κοφινάκι ρύθμιζαν την ποσότητα των αλεσμάτων που έπρεπε να πέσει.

Τα αλέσματα έπεφταν ανάμεσα στις μολόπετρες και αλέθονταν και, με τη φυγόκεντρο δύναμη,

το αλεύρι έπεφτε στην κασέλα (αλευροθήκη) όπου σακιάζονταν.

Ο μυλωνάς, ανάλογα με το πώς ήθελε να βγαίνει το αλεύρι, χονδρό ή ψιλό, ρύθμιζε τη μολόπετρα.

Ο νερόμυλος σταματούσε με τη σταματούρα, έναν ξύλινο μοχλό, που εμπόδιζε το νερό να χτυπάει στη φτερωτή.

Βλέπεις κανείς πως η λειτουργία του νερόμυλου στηρίζεται σε μια απλή λογική και σε απλά μέσα. Οι λεπτομέρειες της κατασκευής του, όμως, καθώς και τα εξαρτήματα που συντελούν στην ελαχιστοποίηση των κινήσεων του μυλωνά, καθιστούν το μηχανισμό του μια πολύ αξιόλογη και ενδιαφέρουσα κατασκευή.

Η πληρωμή του μυλωνά γινόταν σε είδος και ονομαζόταν «ξά». Τα αλέσματα ζυγίζονταν πριν και μετά και, ανάλογα στο τι είχε κανονιστεί, κρατούσε ο μυλωνάς το ανάλογο «ξά».

Στο άλεσμα τηρούνταν σειρά προτεραιότητας. «Αν είσαι και παπάς με την αράδα σου θα πας».

Ο μυλωνάς, όμως, για την αγκαλιά κάποιος εύκολης χήρας ή για τα μάτια κάποιος όμορφης (Χρυσιώτισσας) κοπέλας, παραβίαζε καμιά φορά την τάξη.

Ο μύλος είχε απαραίτητα τζάκι, γιατί το κρύο στις ρεματιές ήταν πολύ τσουχτερό, ειδικά το χειμώνα. Απ' έξω αλλά και μέσα υπήρχαν πεζούλια πέτρινα, στα οποία κάθονταν οι χωρικοί και ακουμπούσαν τα σακιά με τα αλέσματα, μονίμως πασπαλισμένα με άσπρη σκόνη αλευριού.

Οι νερόμυλοι της Χρύσως λειτουργούσαν όλο το χρόνο. Άλεθαν σιτηρά, καλαμπόκι κ.λπ. και τροφοδοτούσαν με αλεύρι και ζωοτροφές όχι μόνο τη Χρύσω, αλλά και τα γύρω χωριά.

Έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη ζωή του χωριού.

Σύλλογος Αγραφιωτών Ευρυτανίας

Το νέο Δ.Σ. συγκροτήθηκε σε σώμα στις 4/4/99 και αποτελείται από τους:

Πρόεδρος: Γατής Λάμπρος,
Αντ/δρος: Κίτσιος Γεώργιος,
Γ. Γραμματέας: Κωστούλας Θωμάς,
Ταμίας: Κίτσιος Κων/νος,
Έφορος: Ανδρώνης Νικόλαος.

Σας ενημερώνουμε ότι ο λογαριασμός της Εμπορικής Τράπεζας 013/40-576-479 παραμένει ανοιχτός για τη συγκέντρωση χρημάτων που θα διατεθούν για την επισκευή του οστεοφυλάκιου στο κοιμητήριο του χωριού μας.

Ήταν χώρος ανταλλαγής ειδήσεων και κοινωνικής κριτικής. Ήταν το σημείο συνάντησης των κατοίκων του χωριού, ήταν ένα πρακτορείο παραγωγής ειδήσεων και κουτσομπολιού. Ο μυλωνάς ήταν δέκτης και αναμεταδότης όλων των πληροφοριών.

Μην παραλείψουμε, βέβαια, και την οικονομική διάσταση των νερόμυλων για το χωριό και τη γύρω περιοχή.

Η ύπαρξη των νερόμυλων του χωριού αποτελεί βαριά πολιτιστική παρακαταθήκη. Πρέπει να τους διατηρήσουμε ως παραδοσιακά μνημεία.

Αυτό, βέβαια, είναι πολύ δύσκολο, γιατί οι τρεις μύλοι που βρίσκονται έξω από το χωριό δεν είναι προσβάσιμοι με αυτοκίνητο.

Και τα μονοπάτια απ' όπου περνούσαν με τα ζώα έχουν πια κλείσει.

Η πρόσβαση για συντήρηση και κάθε είδους επέμβαση είναι δύσκολη.

Ο νερόμυλος του χωριού, της εκκλησίας όπως τον λέμε, είναι ο μόνος προσβάσιμος και σ' αυτόν μπορούμε να κάνουμε επεμβάσεις. Να ξαναλειτουργήσει πάλι, όχι βέβαια ως εμπορικός μύλος αλλά ως «Μουσείο», ως στοιχείο διατήρησης του πολιτιστικού περιβάλλοντος του χωριού, όπου οι επισκέπτες θα έχουν την δυνατότητα να μάθουν τη

διαδικασία αλευροποίησης και να δουν το μύλο σε ώρα λειτουργίας.

Πρέπει να δοθούν κίνητρα για την αποκατάσταση του νερόμυλου, στο γενικότερο πλαίσιο προστασίας της περιοχής των Βρυσών και του ελέγχου αλλοίωσης του περιβάλλοντος.

Υπάρχουν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη συντήρηση μνημείων και την ανάπλαση των χώρων αυτών.

Προς το παρόν, το μόνο που μπορεί να γίνει είναι να ξεχορταριαστεί και να καθαριστεί ο δρόμος που οδηγεί στο νερόμυλο, ώστε ο επισκέπτης να μπορεί να απολαύσει ένα γοητευτικό περίπατο στο νερόμυλο και στις βρύσες του χωριού, ανακαλύπτοντας στοιχεία της παράδοσης του τόπου μας.

Ο νερόμυλος της εκκλησίας

Τα στοιχεία για το νερόμυλο της εκκλησίας μας τα έδωσε ο Κων/νος Πολυχρόνης (Καρακάστας), κατασκευαστής νερόμυλων, αλλά και ιδιοκτήτης για πάνω από 60 χρόνια. Σήμερα είναι 87 ετών.

Έμαθε την τέχνη από τον πατέρα του και τη συνεχίζει μέχρι σήμερα, παρ' όλο που, όπως λέει, τον «πήρανε τα χρόνια».

Η κάλανη είναι 9 μέτρα, κτιστή με πέτρα. Έχει διάμετρο 1,10 μέτρα στο πάνω μέρος και καταλήγει στα 15 εκατοστά άνοιγμα, όπου τοποθετείται το σφούγκι. Το σφούγκι είναι 7,5 εκατοστά. Το μυλολύθι έχει διάμετρο 98 εκατοστά. Ο καλύτερος μυλωνάς ήταν αυτός που μάζευε το σφούγκι. Σίγουρα ήταν ο Χαλιανδρός, ο οποίος άφησε εποχή.

Ο Ηλίας Κιράνης υποστηρίζει ότι ο μύλος χτίστηκε γύρω στα 1810 με 1820 – ακριβώς ημερομηνία δεν υπάρχει. Ο Γεώργιος Κιράνης παραχώρησε το οικόπεδο για να χτιστεί ο νερόμυλος, του οποίου η συντήρηση και διάσωση ως παραδοσιακού «μνημείου» είναι υπόθεση όλων μας.

Νικόλαος Μαρούλης

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτήτης - Εκδότης
Σύλλογος των απανταχού
Χρυσιωτών Ευρυτανίας

“Η ΠΑΝΑΓΙΑ”

Υπεύθυνος έκδοσης
Δέσποινα Α. Ράμμου
Μαυρομυχήλη 134 - 11472
Νεάπολη Εξαρχείων
Τηλ.(01) - 3823525 -
6463646

Συντάσσεται από την παρακάτω συντακτική επιτροπή:
Καραθάνου Φ. Ιωάννα
Καρανίκας Θ. Αντώνιος
Κρυστάλλη Ι. Αλεξάνδρα
Μπετχαβάς Δ. Χαράλαμπος
Τριανταφύλλου Δ. Γρηγόρης

Συνδρομές
Ετήσια Δρχ. 1.000

Ένα από τα παλαιότερα μνημεία του χωριού μας

Στο κέντρο του χωριού και δίπλα από το σχολείο βρίσκεται ο ναός του Αγίου Δημητρίου. Οι γέροι ομολογούσαν ότι ο ναός ήταν ένας από τους παλαιότερους του χωριού, ο οποίος είχε και απ' έξω στέγαστρα, όπως γινόταν εκείνη την εποχή (κελιά).

Επειδή όμως ερειπώθηκε, ο τότε πρόεδρος της κοινότητας αποφάσισε να τον κατεδαφίσει, καθώς βρισκόταν και στο κέντρο του χωριού, δίπλα από την πλατεία, και να αφήσει ένα κελί για να στεγάζεται ο καλαϊτζής (γανωτής) για να γανώνει τα χαλκώματα.

Έτσι και έγινε, το 1916 - 1917, αλλά εκείνη τη χρονιά είδε στον ύπνο του τον Άγιο Δημήτριο καβαλάρη να τον ερωτά:

- Γιατί χάλασες το σπίτι μου;

Ακόμη, εκείνη τη χρονιά υπήρξε στο χωριό διφθερίτιδα και πέθαναν δύο παιδιά του προέδρου σε δύο μέρες.

Αυτό λοιπόν το θεώρησε θεϊκό σημάδι και αποφάσισε να φτιάξει πάλι το ναό δι' εξόδων του μαζί με τους κατοίκους το 1917.

Έτσι έγινε ο σημερινός ναός, που είναι παραλληλόγραμμος (βασιλικού ρυθμού) με διαστάσεις έξι επί εννέα μέτρα.

Το 1942 που κάψανε οι Ιταλοί το χωριό, κάψανε και το ναό.

Το 1945, ρημαγμένο το χωριό από το κάψιμο, άρχισε ξανά σχολείο, αλλά δεν υπήρχε μέρος να στεγασθεί. Αφού λειτούργησε υπαίθρια στις βρύσες, κάτω από τα πλατάνια, κάμποσο καιρό, οι

κάτοικοι, κόβοντας ξύλα και μαζεύοντας τα κεραμίδια από τους τοίχους των καμένων σπιτιών, των εκκλησιών και του σχολείου, έφτιαξαν τη στέγη και τον σκέπασαν.

Αφού έγινε και μια στοιχειώδη πόρτα, τα παράθυρα και τοποθετήθηκε μια καμμένη σόμπα - αυτή που υπήρχε στο σχολείο πριν καεί - και λίγα θρανία που είχαν βγάλει οι Ιταλοί στην αυλή για να στεγασθούν το πρώτο βράδυ, πριν το κάψουν, λειτούργησε σαν σχολείο.

Φυσικά, δεν υπήρχαν ούτε σοφάδες ούτε ταβάνι, αυτά ήταν είδη πολυτελείας εκείνη την εποχή.

Πολλοί από σας που θα διαβάσετε αυτό το κείμενο θα τα θυμηθείτε, αφού εκεί μαθητεύσατε μέχρι τον Ιούνιο του 1947. Και γω τότε τελείωσα, τον Δεκέμβριο του 1945 (είχε παραταθεί το σχο-

λικό έτος) την έκτη τάξη.

Πέρα λοιπόν από τη χρησιμότητά του ως τόπος λατρείας, εκπλήρωσε και άλλο σκοπό, έγινε ο τόπος της μάθησης.

Το 1966 επλήγη από το σεισμό. Το 1975 ο γράφων, με τη συνδρομή των πιστών κατοίκων, ανέλαβε την πρωτοβουλία να τον επιδιορθώσει. Επισκευάστηκε λίγος τοίχος έγινε σωνάκι και κρηπίδωμα

με τοιμέντο, η στέγη, η πόρτα και τα παράθυρα, καθώς και η εξωτερική αρμολόγηση.

Αργότερα, το εκκλησιαστικό συμβούλιο έφτιαξε τους σοφάδες, το ταβάνι και το τέμπλο και οι πιστοί πρόσθεσαν τις εικόνες και τα καντήλια (δάπεδο είχε πελεκητό). Έτσι ο ναός τελειοποιήθηκε και σήμερα είναι σε πλήρη λειτουργία.

Αυτή είναι η ιστορία του ναού του Αγίου Δημητρίου, μιας από τις παλαιότερες εκκλησίες του χωριού μας.

Χαρ. Μπετχαβάς

ΜΙΑ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

**Αποδράστε
Διασκεδάστε
Απολαύστε
διαδρομές...**

1 ΜΕ ΜΟΝΟ ΚΟΥΠΟΝΙ ΓΙΑ ΣΚΟΥΤΕΡ Ή ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΤΕ ΤΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ Ή ΤΟ ΣΚΟΥΤΕΡ

Για να αποκτήσετε τη μοτοσυκλέτα ή το σκούτερ θα πρέπει να προκαταβάλετε στα γραφεία της εφημερίδας μας ή να αποστείλετε με ταχυδρομική επιταγή το ποσό των 150.000 δρχ. (για τη μοτοσυκλέτα) ή των 100.000 δρχ. (για το σκούτερ).

Τα υπόλοιπα χρήματα θα καταβάλλονται μαζί με το κουπόνι επίσης στα γραφεία της εφημερίδας μας μόλις ανακοινώσουμε την παραλαβή των μοτοσυκλετών ή των σκουτέρ. Οι αναγνώστες θα μπορούν να παραλάβουν τη μοτοσυκλέτα ή το σκούτερ την ίδια ημέρα με την εξόφλησή τους από την αντιπροσωπεία.

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΕΚΤΟΣ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

Οι αναγνώστες της επαρχίας θα πρέπει να στείλουν την προκαταβολή και στη συνέχεια το ποσόν της εξόφλησης στα γραφεία της εφημερίδας μας, μόνο μέσω ταχυδρομικής επιταγής, αποστέλλοντας μαζί με το κουπόνι στα γραφεία μας συμπληρωμένο και το ακόλουθο δελτίο.

ΣΚΟΥΤΕΡ 50 ΚΥΒΙΚΩΝ

2 ΑΣΤΕΡΙΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ 125 ΚΥΒΙΚΩΝ

ΕΓΓΥΗΣΗ:
Ενός (1) έτους
μηχανολογική
υποστήριξη

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΣΚΟΥΤΕΡ: Φρένα εμπρός πίσω: ταμπούρα • Διπλοί καθρέφτες • Εργονομική σέλα και τιμόνι • Μαρσπιέ συνεπιβάτη και σταντ • Εξάτμιση με ειδική κατασκευή για μεγαλύτερο χρόνο ζωής • Αυτόματο, χωρίς να απαιτούνται αλλαγές ταχυτήτων • Ταχύμετρο • Δείκτης βενζίνης • Ρυθμιζόμενες πίσω αναρτήσεις - Λυχνία λαδιού • Μηροσπινίδιο καλαθάκι για μεταφορά αντικειμένων και πίσω σκάρα • Θέση κάτω από τη σέλα για κράνος • Ντουλαπάκι που κλειδώνει • Ξεκίνημα με μίζα και με μανιβέλα • Ευκολία και απλότητα στη συντήρηση • Service σε μεγάλα χρονικά διαστήματα • Μεγάλη διάρκεια ζωής κινητήρα, λόγω σχεδίασης και κατασκευής.

ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ: Ιαπωνικό design με εντυπωσιακό μοντέρνο στυλ • Αξιόπιστος δικύλινδρος τετράχρονος αερόψυκτος κινητήρας 125 κυβικών εκατοστών • Με μέγιστο ισχύ 12,2 ίππους din στις 11.500 στροφές ανά λεπτό • Μέγιστη ταχύτητα πάνω από 120 χιλιόμετρα ανά ώρα • Κατανάλωση καυσίμου σε οικονομική ταχύτητα: 2,1 λίτρα στα 100 χιλιόμετρα • Μήκος: 2.070 mm • Πλάτος: 810 mm • Ύψος: 1130 mm • Καθαρό βάρος 130 κιλά • Φρένα εμπρός - πίσω: ταμπούρα • Διπλοί καθρέφτες • Εργονομική σέλα και τιμόνι • Στήριγμα συνεπιβάτη και διπλό σταντ • Διπλές εξατμίσεις • Ταχύμετρο • Ρυθμιζόμενες πίσω αναρτήσεις • Ξεκίνημα με μίζα και με μανιβέλα • Λίπανση με απλό λιπαντικό • Ευκολία και απλότητα στη συντήρηση • Service σε μεγάλα χρονικά διαστήματα • Μεγάλη διάρκεια ζωής του κινητήρα, λόγω σχεδίασης και κατασκευής.

Για περισσότερες πληροφορίες ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΕΜΑΔΟΣ, ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ Alpha-Thita ELECTRONICS Ltd, International Trade and Agencies - CITIZEN. Μεσογείων & Ηρείου 9, Αγ. Παρασκευή, 153-41 ΑΘΗΝΑ, Τηλ.: (01) 6542400-41-402, Fax: (01) 6531741

Από 1060.000 δρχ.
μόνο 750.000 δρχ. συν ΦΠΑ

Από 590.000 δρχ.
μόνο 350.000 δρχ. συν ΦΠΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

ΕΠΙΘΥΜΩ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΩ

- ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ 125 ΚΥΒΙΚΩΝ STARWAY 125-3
 ΣΚΟΥΤΕΡ 50 ΚΥΒΙΚΩΝ CL 50 QT

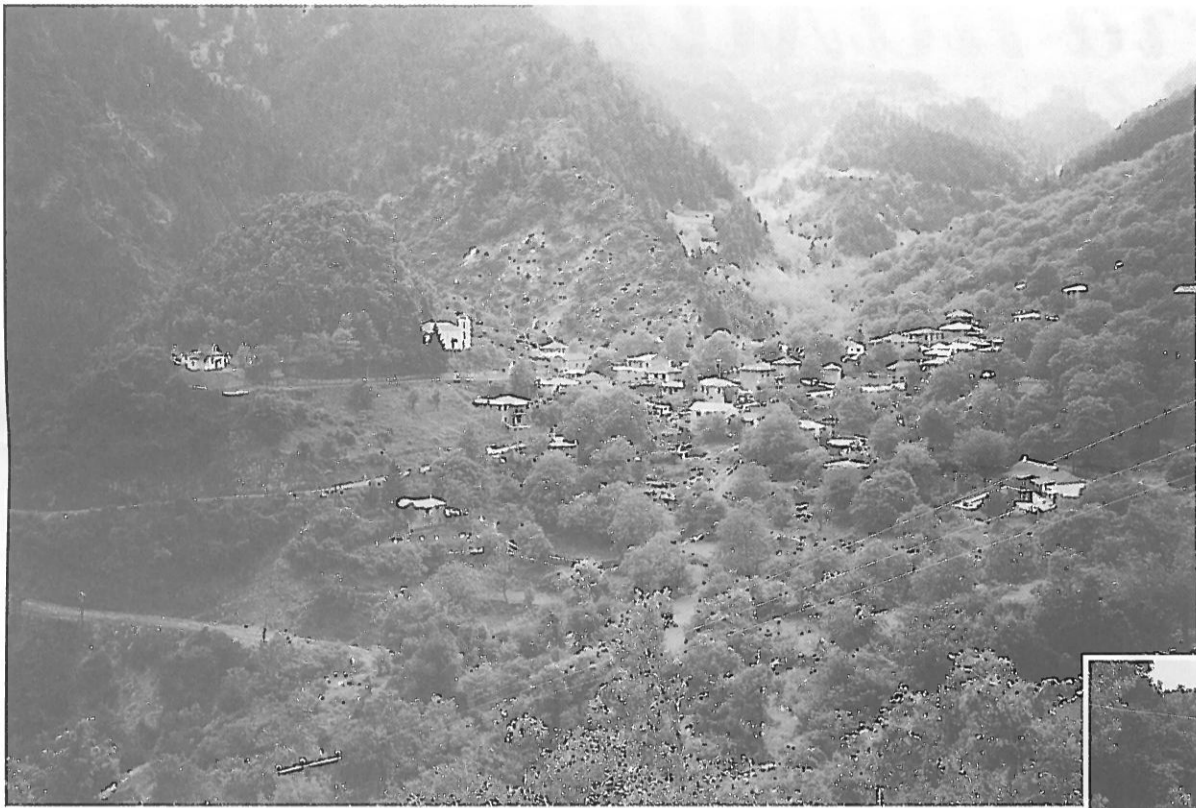
ΟΝΟΜ/ΜΟ.....
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ.....
ΟΔΟΣ..... ΑΡΙΘ.....
ΠΟΛΗ..... ΤΑΧ ΚΩΔ.....
ΤΗΛΕΦ. ΜΕ ΚΩΔΙΚΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ.....

ΕΠΙΘΥΜΩ ΝΑ ΠΑΡΑΛΑΒΩ ΤΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑ Ή ΤΟ ΣΚΟΥΤΕΡ

- Από την αντιπροσωπεία
 Να μου αποσταλεί μέσω πρακτορείου μεταφορών αναλαμβάνοντας τα έξοδα αποστολής και μεταφοράς.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ.....
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ.....
ΑΡΙΘΜ. ΔΕΛΤΙΟΥ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ.....
ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ.....

ΧΡΥΣΩ: Το χωριό με τη μεγάλη ιστορία και παράδοση

Τα δέκα παιδιά που φοιτούν στο Δημοτικό Σχολείο της Χρύσως, μαζί με την υποστήριξη του δασκάλου τους, αποφάσισαν να «μιλήσουν» για το χωριό τους και μας έστειλαν αυτό το άρθρο. Στις γραμμές του σμίγουν η πραγματικότητα και ο θρύλος, αναφέρονται ιστορικά στοιχεία, προβάλλονται εικόνες της καθημερινής ζωής στο χωριό, αλλά και η αγωνία για έναν τόπο που δεν προσφέρει κίνητρα για μελλοντική ανάπτυξη και επιβίωση.

Μέσα στην καρδιά της Ευρυτανίας ζει και υπάρχει ένα από τα ομορφότερα χωριά, με μεγάλη ιστορία και παράδοση. Η Χρύσω.

Ένα πανέμορφο, συγκεντρωμένο χωριό, της περιοχής των Αγράφων. Βρίσκεται στους νότιους πρόποδες του ελατόφυτου Καυκιού και του μεγαλόπρεπου βράχου Τούρλα. Το χωριό είναι χτισμένο σε 700 μ. υψόμετρο και απέχει από την πρωτεύουσα του Νομού -Καρπενήσι- 53 χλμ. μόνο.

Διοικητικά το χωριό ανήκει (μαζί με τα χωριά Δάφνη, Μαυρομάτα, Άγιος Δημήτριος, Βίνιανη, Κερασοχώρι, Κρέντη) στο νεοσύστατο Δήμο Βίνιανης που έχει έδρα το Κερασοχώρι. Ο δήμαρχος είναι από το χωριό μας και είναι ο ταχυδρομικός υπάλληλος κ. Καράνης Κώστας. Ένας άνθρωπος εργατικός και με πολλές γνώσεις πάνω στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η Χρύσω έχει εγγεγραμμένους 83 κατοίκους, αλλά δεν μένουν όλοι εδώ. Αρκετοί έχουν αναζητήσει την τύχη τους μακριά από το χωριό, στο εξωτερικό (Αμερική, Γερμανία κ.α.), αλλά και στις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας (Αθήνα, Λαμία, Καρπενήσι κ.α.).

Ο χειμώνας βρίσκει το χωριό έρημο και με πληθυσμό όχι πάνω από 30 άτομα. Λίγοι είναι οι νέοι που μένουν στο χωριό και αρκετοί οι γέροντες. Οι κάτοικοι -αν δεν είναι συνταξιούχοι- έχουν ως κύρια ασχολία την κτηνοτροφία.

Σε αντίθεση με το χειμώνα, το καλοκαίρι η Χρύσω σφυρίζει από ζωή, με αποκορύφωμα το πανηγύρι που γίνεται στις 15 Αυγούστου, της Παναγίας. Τότε κατακλύζεται από ντόπιους (που ζουν σ' άλλες πόλεις) και αρκετούς ξένους επισκέπτες. Σε κάποιο δημοτικό τραγούδι αναφέρεται και ως «η μεγάλη Χρύσω».

Στη Χρύσω μπορεί να βρει κανείς πλήθος παλαιών εκκλησιών και ιστορικών μνημείων, καθώς και δύο σημαντικά γεφύρια, χτισμένα πριν από την Τουρκοκρατία. Στην πλατεία του χωριού υπάρχουν τρία καφενεία, όπου οι επισκέπτες μπορούν να ξεκουραστούν για λίγο, πίνοντας το καφεδάκι τους ή τσίπουρο. Υπάρχει και ένας ξενώνας για εκείνους που θέλουν να μείνουν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Η κτίση του χωριού μαρτυρείται από τα παλαιότερα κειμήλια των ιερών Ναών, τα διάφορα κτίσματα γοθικών ρυθμών, η δε προφορική παράδοση από τους παλαιότερους τοποθετεί το χωριό γύρω στον Η' (όγδοο) αιώνα. Οι πρώτοι κάτοικοι του ήταν κυνηγημένοι χριστιανοί κι αυτό επιβεβαιώνεται από το ότι το χωριό είχε 10 εκκλησίες και μοναστήρια.

Για την ονομασία του χωριού υπάρχουν δύο εκδοχές. Η πρώτη (που κερδίζει περισσότερο έδα-

φος) είναι ότι στην εκκλησία Άγιος Ταξιάρχης που χρησιμοποιούνταν ως μοναστήρι -δεν γνωρίζουμε πότε- ζούσε μία καλόγρια που την έλεγαν Χρύσω, η οποία, όπως φημολογείται, ήταν σπουδαία και δραστήρια. Η δεύτερη εκδοχή είναι πως στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, κυνηγημένοι άνθρωποι από τα βόρεια και δυτικά μέρη (Μακεδονία, Ήπειρο) κατέβηκαν στα μέρη μας για να εγκατασταθούν και να χτίσουν σπίτια ώστε να ζήσουν ελεύθεροι πάνω στα βουνά της Ευρυτανίας. Τα Άγραφα, τότε, ήταν μια μικρή ελεύθερη Ελλάδα. Οι κυνηγημένοι αυτοί άνθρωποι συγκρότησαν μια επιτροπή για να αποφασίσουν σε ποια τοποθεσία θα χτίσουν το χωριό. Οι της επιτροπής πρότειναν η εγκατάσταση να γίνει σε τρεις τοποθεσίες. Ένας από αυτούς είχε τη γνώμη να χτιστεί το χωριό στον τόπο όπου είναι χτισμένο σήμερα, για το λόγο ότι εδώ υπάρχουν πολλά νερά. Όλοι οι άλλοι συμφώνησαν, με την απάντηση «Χρυσός» είναι ο λόγος του. Όλα αυτά, βέβαια, τα μάθαμε από τους γερωντότερους.

Κάναμε λόγο για τις εκκλησίες της Χρύσως, που είναι αρκετές. Ο καθεδρικός ναός της Χρύσως είναι ο ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου, της οποίας οι περισσότερες εικόνες και το τέμπλο χρονολογούνται από το 1732. Οι άλλες εκκλησίες του χωριού είναι η Αγία Παρασκευή, ο Άγιος Δημήτριος, ο Άγιος Γεώργιος, οι Άγιοι Ταξιάρχες, ο Άγιος Αθανάσιος και ένα μικρό εκκλησάκι, ο Άγιος Σεραφείμ, που είναι χτισμένο κάτω από το βράχο.

Στις εκκλησίες που βρίσκονται στο κέντρο του χωριού (Αγία Παρασκευή, Άγιος Δημήτριος, Άγιοι Ταξιάρχες) το 1960, κατά τη διάρκεια εκσκαφών για την τοποθέτηση σωλήνων για το δίκτυο του νερού, βρέθηκαν πολλά μνήματα. Πώς εξηγείται να υπάρχουν νεκροταφεία στο κέντρο του χωριού; Απ' αυτό βγάζουμε το συμπέρασμα πως το χωριό πρέπει να ήταν προς τα περιβόλια, που είναι κατά τα αλώνια, και κάθε σόι πρέπει να είχε την εκκλησία του και το νεκροταφείο της.

Το 1993, σκάβοντας για να κάνουμε στεγανό το ιερό της Αγίας Παρασκευής, ανακαλύψαμε το κοιμητήριο το οποίο είχε γίνει όταν χτίστηκε η εκκλησία, δηλαδή το 1610. Επίσης, βρέθηκε και το οστεοφυλάκιο, του οποίου η καμάρα είναι χτισμένη με τον τοίχο της εκκλησίας. Πάνω από την καμάρα έχει φυτρώσει ένα δέντρο κρυναίας.

Το χωριό μας είναι πλούσιο σε νερά. Εδώ και πολλούς αιώνες, 10 βρύσες -όχι σαν τις βρύσες της κουζίνας, αλλά από πέτρα- βγάζουν κρυστάλλινα και πολύτιμα νερά που είναι και πηγή ενέργειας για το νερόμυλο του χωριού. Με τα γάργαρα νερά τους ποτίζονται και τα περιβόλια. Εκεί υπήρχε και το σκεπαστό πλυντήριο, όπου πήγαιναν οι γυναίκες του χωριού και έπλεναν τα ρούχα. Με το σεισμό του 1966, το σκεπαστό πλυντήριο καταδεφίστηκε και το μόνο που απέμεινε είναι κάτι σωλήνες χωρίς νερό.

Η Χρύσω έχει κληρονομήσει και δύο έργα τέχνης, τα δύο πέτρινα γεφύρια με τις καμάρες, κάτω από τις οποίες περνά ο Χρυσιώτης ποταμός, που μαρτυρούν την ανθρώπινη καλλιτεχνία, την έμπνευση

και τη δημιουργία. Στα πέτρινα αυτά γεφύρια πέρασαν και πάτησαν Έλληνες, Τούρκοι, Γερμανοί, Ιταλοί κ.ά. Πάτησαν όμως και αγωνιστές φουστανελοφόροι, υπερασπιστές της φυλής μας. Πάνω τους πέρασαν γαμπροί, νύφες καβάλα στ' άσπρα αλόγα τους. Πάνω τους περπάτησε ο πόνος, η λύπη, η χαρά, ο πλούτος η φτώχεια, ο καημός, το γέλιο. Από αυτά τα γεφύρια περνούσε ο δρόμος με τον οποίο επικοινωνούσαν οι γερωντότεροι με τ' άλλα χωριά. Το χτίσιμο των δύο γεφυριών πιθανολογείται γύρω στο 15ο αιώνα. Τώρα πια αποτελούν ένα ωραίο αξιοθέατο μόνο, γιατί εδώ και 35 χρόνια έχει γίνει ένας αμαξωτός δρόμος που περνά δίπλα από τα γεφύρια.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας -όπως ήδη έχουμε αναφέρει- όσοι ήθελαν να ζήσουν ελεύθεροι κατέφευγαν πάνω στα βουνά. Τα βουνά των Αγράφων φιλοξένησαν πολλούς κλέφτες που είχαν τα λυμέρια τους -κρησφύγετα- πάνω στις βουνοπλαγιές τους, κι από εδώ πολεμούσαν τους Τούρκους. Τη χρονιά του 1807, στα βουνά της Χρύσως βρι-

σκοταν ο Κατσαντώνης μαζί με τους λεβέντες του. Την ίδια χρονιά έφτασε στο χωριό ο Βεληγέκας, το πρωτοπαλικάρο του Αλή πασά, με 400 Αρβανίτες, με σκοπό να εξοντώσει τον Κατσαντώνη. Είχε εντολή από τον Αλή πασά να τον πιάσει ζωντανό και να τον πάει στα Γιάννενα, πράγμα τελικά που δεν μπόρεσε να κάνει. Ο Βεληγέκας βρισκόταν στο σπίτι του παπα-Ζόπτρα και γευμάτιζε, όταν του ήρθε χαμπέρι από τον Κατσαντώνη πως τον περιμένει πάνω στο βουνό «Προσηλιακού» για να πολεμήσουν. Λένε πως ο Βεληγέκας, όταν πήρε την «παραγγελιά» του Κατσαντώνη, οργίστηκε και ξεκίνησε αμέσως με το ασκέρι του για το βουνό «Προσηλιακού». Ο Βεληγέκας θα περνούσε από τις θέσεις «Λάπατο» και «Σπανορούλας». Τον άφησε ο Κατσαντώνης να προχωρήσει αρκετά. Οι Τούρκοι είχαν πάρει ως οδηγό τους ένα χωρικό, ο οποίος προχωρούσε μπροστά και τους έδειχνε το δρόμο. Κάποια στιγμή ο χωρικός, όταν είδε κάτω χυμένο αλεύρι, έσκυψε. Κατάλαβε πως ήταν το σημάδι που ήταν συμφωνημένο από τον Κατσαντώνη κι έσκυψε με το πρόσχημα να δέσει την κάλτσα του, ώστε να φυλαχτεί από τα βόλια των κλεφτών του Αντώνη, όπως τον είχαν συμβουλευσει όταν τον έριξαν κοντά στους Αρβανίτες για να τον πάρουν ως οδηγό τους. Έγινε σκληρή μάχη μεταξύ των τμημάτων του Βεληγέκα και των ηρωικών Κατσαντωνναίων. Ο Κατσαντώνης έριξε τρεις βολές με το σισανέ του πάνω στον Βεληγέκα και λίγο πιο πάνω στο «Προσηλιακού», στη «Σπανορούλα του Μύρεση», τον σκότωσε. Το τμήμα των Τουρκοαρβανιτών υπέστη πανωλεθρία.

Οι Αρβανίτες, μετά τη σύγκρουση, μάζεψαν τους νεκρούς τους στα Γιάννενα κι εκεί τους έθαψαν στη θέση «μνήματα». Τον Βεληγέκα τον έφεραν στη Χρύσω και τον έθαψαν. Στην είσοδο του χωριού, στη θέση «Τουρκόμνημα», μπορεί να δει κανείς ένα στεφάνι από βράχια: είναι του Βεληγέκα το μνήμα. Γι' αυτό και η θέση αυτή από τότε λέγεται Τουρκόμνημα.

Το 1936, καθώς ο παπα-Θύμιος Μούτσελος καλλιεργούσε το μέρος αυτό, βρήκε ένα λαξευτό μνήμα που ήταν ο τάφος του Βεληγέκα. Απ' αυτό σώζονται και σήμερα ακόμη δύο πέτρες και ένα κιονόκρανο.

Στα χρόνια της γερμανικής κατοχής, τα μέρη των Αγράφων ήταν το κρησφύγετο των ανταρτών. Οι Γερμανοίταλοι επανειλημμένα επέδραμαν κατά των Αγράφων και ολόκληρης της Ευρυτανίας με σκοπό τη διάλυση του αντάρτικου στρατού. Οι κάτοικοι υπέφεραν τα πάνδεινα. Οι κατακτητές στις επιχειρήσεις τους προέβησαν σε λεηλασίες, πυρ-

πολήσεις χωριών, (Αγραφα, Μάραθος, Κερασοχώρι, Βίνιανη), καθώς και σε βασανιστήρια και εκτελέσεις πολιτών. Την ίδια τύχη μ' αυτά τα χωριά είχε και η Χρύσω.

Το Δεκέμβριο του 1942, δύο στρατιωτικά σώματα των Ιταλών με πολύ καλή οργάνωση άρχισαν τις στρατιωτικές επιχειρήσεις κατά των ανταρτών.

Μετά τις καταστροφές των χωριών που προαναφέρθηκαν, οι Ιταλοί ξεκίνησαν για τη Χρύσω.

Φτάσανε στο στενό (μήκους 200 μ.) τα «Σουίλια», όπου στις άκρες υπάρχουν τα βράχια, ο ποταμός Χρυσιώτης στη μέση, και μια τοξωτή γέφυρα στο στενό που ενώνει το μονοπάτι. Οι Ιταλοί μπήκαν στο στενό στις 5 Δεκεμβρίου του 1942. Εκεί, οι αντάρτες της περιοχής Χρύσως τους χτύπησαν. Αν και οι αντάρτες δεν είχαν πολλά πυρομαχικά, κατάφεραν μεγάλο πλήγμα στον εχθρό. Δυστυχώς οι αντάρτες νικήθηκαν και οι Ιταλοί πέρασαν το στενό και έφτασαν στη Χρύσω, όπου την έκαψαν ολοκληρωτικά και σκότωσαν τρεις άμαχους πολίτες. Τότε κήκαν και δύο εκκλησίες που δεν ξαναχτίστηκαν.

Αργότερα, σ' όλα τα περιβόλια που καλλιεργούνταν βρέθηκαν απομεινάρια από την πυρκαγιά.

Προτού καεί από τους Ιταλούς, η Χρύσω ήταν κεφαλοχώρι, άλλωστε το λέει και το τραγούδι: «Στη μέση στο Κεράσοβο και στη μεγάλη Χρύσω».

Υπήρχαν πολλά εμπορικά καταστήματα, καφενεία και ερχόταν κόσμος από τα γύρω χωριά.

Μεγάλος ευεργέτης της Χρύσως είναι ο Μέρος Αλέξανδρος.

Γεννήθηκε στη Χρύσω τον περασμένο αιώνα. Το 1916 εκδίδει την εφημερίδα «Ταχυδρόμος» του Βόλου που κυκλοφορεί και σήμερα.

Άξιος, ειλικρινής, αμετακίνητος στις αρχές του, γεμάτος ανθρώπινα συναισθήματα, είναι μερικά μόνο από αυτά που χαρακτηρίζουν τον Μέρο. Αυτά αναγνωρίζει στο πρόσωπό του και ο Βενιζέλος και τον κάνει νομάρχη Πρέβεζας.

Ποτέ, όμως, δεν ξέχασε τη γενέτειρά του, παρ' όλο που καθώς έφυγε δεν ξαναγύρισε στο χωριό.

Το 1942, στα χρόνια της κατοχής, έστειλε μέσω του Ερυθρού Σταυρού αλεύρι στο χωριό. Τον καιρό του εμφυλίου (1947-50) έστειλε με τους αντιπροσώπους του κάποιο χρηματικό ποσό κάθε μήνα σε άτομα οικογενειών που κατάγονταν από το χωριό.

Το 1950 που επέστρεψε το χωριό –το 1942 οι κάτοικοι είχαν φύγει εξαιτίας της φωτιάς που είχαν βάλει οι Ιταλοί στο χωριό– βοήθησε με τον υπουργό Γκλαβάνη να ξαναχτιστεί το χωριό με εργολαβία.

Το 1954 ξεκίνησε το χτίσιμο του ξενώνα για να κοιμούνται οι περισσότεροι δωρεάν. Ο ξενώνας ήταν έτοιμος το 1956.

Σήμερα ο ξενώνας διαθέτει δέκα κρεβάτια και κοσμεύει την πλατεία της Χρύσως, που φέρει το όνομα «Πλατεία Αλέξανδρου Μέρου», περιμένοντας να υποδεχθεί τους επισκέπτες.

Γι' αυτά και για άλλα πολλά που έχει κάνει για το χωριό ονομάστηκε «Μεγάλος Ευεργέτης».

Στις 5 του Φλεβάρη του 1966 έγινε στο χωριό μας –αλλά και σ' όλη την Ευρυτανία– μεγάλος σεισμός, που προκλήθηκε από τη διατάραξη της εδαφικής ισορροπίας του χώρου από τα νερά των τεχνητών λιμνών Νεβρόπολης και Κρεμαστών. Αποτέλεσμα ήταν να καταστραφεί το χωριό μας όπως και άλλα χωριά του νομού μας.

Οι κάτοικοι αφέθηκαν στην τύχη τους και έτσι έφυγαν από τα χωριά τους μετανάστες περίπου 10.000 Ευρυτάνες.

Όπως κάθε τόπος έχει τα ήθη και τα έθιμά του, έτσι και η Χρύσω έχει τα δικά της, που την κάνουν ακόμα πιο ξεχωριστή.

Όταν γινόταν γάμος παλιά και η νύφη ήταν από ξένο τόπο, τη Δευτέρα του πρωί –μετά το γλέντι της Κυριακής– το συμπεθεριό κι όλοι οι καλεσμένοι με τα όργανα και με τη νύφη –ο γαμπρός έμενε στο σπίτι– πήγαιναν στις βρύσες τις πέτρινες. Εκεί η νύφη πάνω στον τοίχο όπου βρίσκονται οι βρύσες έβαζε τρεις καρφίτσες. Κατόπιν έλουζε ένα μικρό παιδάκι και του χάριζε ένα δώρο.

Όλα αυτά γίνονταν για να γνωρίσει η νύφη τις βρύσες και να ξέρει από πού θα παίρνει νερό, γιατί να μην ξεχνάμε ότι τα σπίτια δεν είχαν ακόμα νερό.

Επιστρέφοντας όλοι από τις βρύσες στο σπίτι του γαμπρού, η νύφη έφερνε μια κανάτα με νερό, ενώ στην πόρτα του σπιτιού –από μέσα– περίμενε ο γαμπρός με άλλη κανάτα. Μόλις άνοιγε η πόρτα

έπρεπε ο ένας να βρέξει τον άλλον. Συνήθως, όμως, ο γαμπρός, ως ιππότης, δεν έβρεχε τη νύφη, αλλά καθόταν και βρεχόταν. Έπειτα ακολουθούσε κέρασμα για τους καλεσμένους και μετά καθένας έφευγε για το σπίτι του.

Ένα άλλο έθιμο που γινόταν παλιά στη Χρύσω ήταν το έθιμο της «Βασιλοκλούρας». Την ημέρα της πρωτοχρονιάς οι νονοί και οι νονές πηγαίνουν στα βαφτιστήρια τους τη «Βασιλοκλούρα», καθώς επίσης και άλλα δώρα. Εκεί τους κερνούσαν και ανταλλάσσαν ευχές για το καλό του χρόνου.

Πριν από το σεισμό του 1966 γινόταν πανηγύρι στην εκκλησία του Προφήτη Ηλία, στη γιορτή της Ζωοδόχου Πηγής, καθώς επίσης και την ημέρα της γιορτής του Προφήτη Ηλία, στις 20 Ιουλίου.

Επειδή με το σεισμό η εκκλησία κατέρρευσε, σταμάτησαν και τα πανηγύρια.

Πέρσι όμως τελείωσε το χτίσιμο της εκκλησίας και έτσι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα οι εορτασμοί και τα πανηγύρια θα ξαναρχίσουν.

Το «Μεγάλο Πανηγύρι» όμως του χωριού μας είναι της Παναγίας, το οποίο ξεκινά από την προπαραμονή (13-8) και τελειώνει δύο μέρες μετά το Δεκαπενταύγουστο (17-8). Το πανηγύρι αυτό γίνεται γιατί ο καθεδρικός ναός της Χρύσως είναι αφιερωμένος στην «Κοίμηση της Θεοτόκου».

Πλήθος κόσμου συρρέει στο χωριό –ντόπιοι και πολύ ξένοι– για να παρακολουθήσει τη «θεία Λειτουργία» και τη λιτανεία της «Αγίας Εικόνας» σε όλο το χωριό.

Μετά το τέλος της λιτανείας, στην πλατεία του χωριού όπου βρίσκονται τα καταστήματα, αρχίζει μεγάλο γλέντι που κρατά όλη τη νύχτα μέχρι το πρωί.

Την επομένη του Δεκαπενταύγουστου (16-8), οι νέοι του χωριού συγκεντρώνονται στην πλατεία και όλοι μαζί κατεβαίνουν στη «Λόγκα του Τσιάτσου», που βρίσκεται 3 χλμ. κάτω από το χωριό.

Ανάμεσα στα δύο ποτάμια, τον Γραβενίτη –που έρχεται από τα Γάβρενα έναν συνοικισμό του χωριού Άγιος Δημήτριος – και τον Χρυσιώτη, οι νέοι του χωριού παίζουν με τα νερά των ποταμών, ψήνουν, γλεντάνε όλη την ημέρα και το βράδυ, όταν γυρίζουν στο χωριό, συνεχίζουν το γλέντι τους μαζί με τους άλλους κατοίκους του χωριού στην πλατεία μέχρι το πρωί. Αυτή η γιορτή ονομάζεται «γιορτή της νεολαίας».

Θα πρέπει να τονιστεί ότι η γιορτή της νεολαίας φέτος θα κλείσει 21 χρόνια.

Καθώς όμως φεύγει το καλοκαίρι και τελειώνουν τα πανηγύρια, φεύγουν και οι επισκέπτες του χωριού και μένουν πάλι μόνο οι λιγστοί αυτοί κάτοικοι του κατοκράχαλου αυτού του τόπου, με τα πολλά και μεγάλα προβλήματά τους.

Εμείς θα σταθούμε σε τρία προβλήματα που, κατά την προσωπική μας άποψη, είναι τα πιο σοβαρά.

Πρώτο και σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της Χρύσως είναι ότι δεν υπάρχουν δουλειές στο χωριό. Αποτέλεσμα, οι νέοι να φεύγουν για να βρουν δουλειά στα αστικά κέντρα. Κάθε χρόνο όλο και πιο λίγοι γινόμαστε στο χωριό. Έρμη οι δρόμοι, που και που συναντάς γέροντες και γερόντισσες –οι οποίοι στην πλειονότητά τους είναι συνταξιούχοι– και λίγα παιδιά.

Η φυγή των νέων έχει αποδυναμώσει το Σχολείο της Χρύσως. Εκεί που κάποτε φοιτούσαν 50, 60, 70, 80 παιδιά, σήμερα, το έτος 1999, το σχολείο έχει μόλις 10 παιδιά, τα τρία δε έρχονται από το γειτονικό χωριό, τον Άγιο Δημήτριο.

Στη Χρύσω σήμερα ζουν τρεις οικογένειες νέων, από τις οποίες προέρχονται τα επτά παιδιά που φοιτούν στο σχολείο.

Από τις ίδιες οικογένειες, άλλα τέσσερα παιδιά πηγαίνουν στο Γυμνάσιο Κερασοχωρίου.

Οι τρεις αυτές οικογένειες ασχολούνται ενεργά με την κτηνοτροφία.

Ως τότε, όμως, θα μένουν εδώ;

Το τρίτο –πάντοτε κατά την άποψή μας– πρόβλημα που απασχολεί τους κατοίκους της Χρύσως είναι ο δρόμος.

Ο δρόμος που έγινε πριν από 35 χρόνια δεν είναι ασφαλτοστρωμένος, αλλά χωματόδρομος, ο οποίος, κυρίως τους χειμερινούς μήνες, συχνά χαλά από τα νερά της βροχής.

Τα νερά της βροχής δημιουργούν αυλακώματα, λακκούβες, με αποτέλεσμα ο δρόμος να χαλά και να μην είναι εύκολο το πέρασμα των αυτοκινήτων.

Σε μερικά σημεία έχουμε «κάθισμα» του δρόμου εξαιτίας των καταπτώσεων –κατολισθήσεις χωμάτων και πετρών από τις πλαγιές των βουνών– με αποτέλεσμα τακτικά να κλείνει ο δρόμος και η ζωή των κατοίκων του χωριού να γίνεται ακόμα πιο δύσκολη.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι το πρόβλημα του δρόμου σε σύντομο χρονικό διάστημα θα διευθετηθεί.

Στις λύσεις των προβλημάτων του χωριού μας βοηθά –όσο μπορεί– ο Πολιτιστικός Σύλλογος των Απανταχού Χρυσιωτών Ευρυτανίας «Η Παναγία».

Ένας Σύλλογος αρκετά ενεργός, που εκδίδει ανά τρεις μήνες και μια εφημερίδα, «Τα Χρυσιώτικα νέα», μέσα από την οποία αναφέρεται στα προβλήματα του χωριού, στα νέα που υπάρχουν από το χωριό, σε ιστορικές αναδρομές για να μην ξεχνούν οι νέοι την ιστορία του τόπου τους και σε άλλα πολλά.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος δεν αρκείται στην έκδοση της εφημερίδας, αλλά κάνει και κάποια έργα στο χωριό, όπως η βρύση που βρίσκεται στην πλατεία του χωριού, το περίπτερο στ' Αλώνια που πλακοστρώθηκε και πολλά άλλα είναι έργα του Συλλόγου.

Επίσης διοργανώνει χοροεσπερίδες στην Αθήνα και τη Λαμία, με σκοπό να φέρει πιο κοντά τους ξενιτεμένους Χρυσιώτες και να τους κάνει να μην ξεχνούν τον τόπο τους.

Αυτό τον τόπο που αν αναρωτηθούμε «Τι είναι για μας, για τον καθένα η Χρύσω», θα δώσουμε την εξής απάντηση «Είναι ένας τόπος ιερός, χιλιοδοξαμένος που, όταν φεύγεις, νιώθεις να φεύγεις από τον παράδεισο. Σ' αυτό τον παράδεισο κατοικούν άνθρωποι

απλοί, καλοσυνάτοι, που έχουν ένα μοναδικό τρόπο να σε υποδέχονται, με ζεστασιά και ανθρωπιά.

Είναι τα γάργαρα νερά της, οι βρύσες της, οι πολλές εκκλησίες της, τα θεόρατα βράχια, οι απότομες βουνοπλαγιές, τα γεφύρια, οι γιορτές, τα πανηγύρια, που όλα αυτά συμπυκνωμένα κάνουν το χωριό μας, τη ΧΡΥΣΩ μας».

Υ.Γ. 1. Ειλικρινά μου ήταν δύσκολο μετά από όλα αυτά που αναφέρθηκαν για τη Χρύσω να κάνω τον επίλογο. Τι κι αν είμαι ετεροδημότης, εγώ αισθάνομαι όπως στο χωριό μου και καλύτερα ακόμα. Νιώθω κι εγώ Χρυσιώτης.

Υ.Γ. 2. Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον κ. Ηλία Καράνη για τις τόσες πολλές πληροφορίες που μας έδωσε.

Για τη γραφή αυτής της εργασίας χρησιμοποιήθηκε η εξής βιβλιογραφία:

1) Από την εφημερίδα «Χρυσιώτικα νέα», αρ. φύλλου 6, ένα άρθρο του ιερέα Σταύρου Μαρούλη για τη Χρύσω.

2) Από την ίδια εφημερίδα και το ίδιο φύλλο, ένα άρθρο του κ. Μπετχαβά Χαράλαμπος, συνταξιούχου δασκάλου, για τον Αλέξανδρο Μέρο.

3) Το βιβλίο «Η Ευρυτανία» του κ. Βαρλάμη Γεώργιου, εκπ/κού προϊσταμένου Γραφείου Α/θμιας Εκπ/σης Αθηνών.

Τους ευχαριστούμε θερμά όλους.

Η ομαδική εργασία έγινε από τους μαθητές του 1/Θ Δημοτικού Σχολείου ΧΡΥΣΩΣ και το δάσκαλό τους, οι οποίοι είναι:

Μαρούλη Βασιλική	τάξη ΣΤ'
Μπετχαβά Αικατερίνη	τάξη ΣΤ'
Χειλά Βασιλική	τάξη ΣΤ'
Μαρούλη Παναγιώτα	τάξη Ε'
Τάκης Κωνσταντίνος	τάξη Δ'
Χειλάς Ιωάννης	τάξη Δ'
Μπετχαβά Νικολέτα	τάξη Γ'
Χειλάς Κωνσταντίνος	τάξη Β'
Χειλάς Ματθαίος	τάξη Α'
Χειλάς Παναγιώτης	τάξη Α'

και ο δάσκαλος Μοτσιόλας Β. Σιδέρης

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Βασιλικής Μάκκα

Την Κυριακή 6 Ιουνίου 1999, η μεγάλη χρυσιώτικη οικογένεια έχασε ένα ακόμα προσφιλέ μέλος της, τη Βασιλική Μάκκα, το γένος Νικολάου Καλτσή, 75 ετών, της οποίας η σωρός απετέθη, την επόμενη μέρα, στο κοιμητήριο των Αγίων Αναργύρων. Ο θάνατος τη βρήκε στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», στο οποίο είχε μεταφερθεί πριν από πέντε ημέρες, μετά από τα επανειλημμένα χτυπήματα μιας σειράς εγκεφαλικών προσβολών. Η «κυρα-Κούλα», όπως τη γνωρίζαμε οι περισσότεροι, γεννήθηκε το 1924 στη Χρύσω, παντρεύτηκε το 1953, στο Καρπενήσι, με τον κρεντιώτικης καταγωγής Κων/νο Μάκκα και απέκτησε δύο παιδιά, τον Δημήτρη και τη Ρούλα. Από το 1956 διέμενε στο Ίλιον (τέως Νέα Λιόσια), όπου μετά από πολύ κόπο και μόχθο, μαζί με τον σύντροφό της, είχαν δημιουργήσει την εστία τους. Η κυρα-Κούλα ήταν ένας ήρεμος, πρoός και καλοκάγαθος άνθρωπος, τον οποίο διέκρινε η χαρακτηριστική χρυσιώτικη φιλοξενία. Πάντα θα θυμάμαι με συγκίνηση το καλοπροαίρετο «μάλωμα» που μου έκανε κάθε φορά που, κατά τη γνώμη της, αργούσα να την επισκεφθώ στο σπίτι της, να με κεράσει τον παραδοσιακό καφέ -είμασταν, βλέπετε, γειτόνοι στα Νέα Λιόσια- και να με ρωτήσει με λαχτάρα για τους χωριανούς και για τα νέα που ήξερα από το χωριό μας. Στους δικούς της εκφράζω τα θερμά μου συλληπητήρια και τους εύχομαι κουράγιο.

Κυρα-Κούλα, αιωνία σου η μνήμη. Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή σου.

Νίκος Καράνης

Σωτηρίου Χρ. Μαρούλη

Ο θάνατος είναι πάντα πικρός όσο μεγάλος κι αν είναι ο άνθρωπος.

Όταν όμως μαθαίνεις απρόοπτα το θάνατο

ενός νέου ακόμη ανθρώπου, χωριανού, φίλου, τότε δεν μπορείς να κρατήσεις τα συναισθήματά σου. Και μετά το πρώτο ξάφνιασμα, ξεσπάς σε κλάμα, κλαίς γιατί να φύγει τόσο γρήγορα ένας άνθρωπος του χωριού μας.

Γεννήθηκε στη Χρύσω το 1936 και ήταν δευτερότοκος γιος του Χρήστου και της Σπυριδούλας Μαρούλη. Μεγάλωσε στο χωριό μέχρι που τελείωσε τη θητεία του.

Ευγενικός, εργατικός, ήσυχος, πρόθυμος ήταν ένα από τα καλύτερα παιδιά του χωριού.

Αργότερα ασχολήθηκε με τα αυτοκίνητα, για να καταλήξει στο πρακτορείο μεταφορών φορτηγών του Καρπενησίου στην Αθήνα, το οποίο αργότερα διηύθυνε ο ίδιος.

Παντρεύτηκε την Άννα Ηλία Τσιλιγιάννη και απέκτησε δύο λεβεντόπαιδα, τον Χρήστο και τον Ηλία.

Και ενώ μεγάλωνε μια αγαπημένη οικογένεια γεμάτη ευτυχία, ήλθε ο χάρος και του έκοψε το δρόμο της ζωής, το Δεκέμβριο του 1998.

Μαύρο το πρωινό του συμβάντος και απρόοπτη η ειδηση που κυκλοφόρησε. Δεν ήθελε κανείς να το πιστέψει, κι όμως ήταν αληθινό.

Ο Σωτήρης δεν ζούσε πια. Ο γλυκομίλητος άνθρωπος, ο καλός χωριανός, που ποτέ δεν έπαιρνε αγώγι για μεταφορές του Συλλόγου Χρυσιωτών, που δώρισε τους σωλήνες για να γίνει η μεταφορά του νερού στην αυλή της Παναγίας, πρόθυμος πάντα για το καλό του χωριού.

Καλός οικογενειάρχης, ευτύχησε να δει τον ένα γιο του παντρεμένο και μια εγγονή και τον άλλο να εργάζεται στη ΖΙΜΕΝΣ. Ένωσε την αγάπη του παππού, αλλά δεν τα πρόλαβε όλα.

Θάφτηκε στη γεννέτειρά του γη, στη Χρύσω, κι ας γίνει ελαφρύ το χώμα που τον σκέπασε.

Ο Θεός ας τον αναπαύσει κι ας δίνει δύναμη στη γυναίκα και στα παιδιά του να συνεχίσουν το έργο και το παράδειγμά του.

Γεια σου αείμνηστε Σωτήρη, όλοι θα σε θυμόμαστε πάντα.

Αιωνία σου η μνήμη.

Χαρ. Μπετχαβάς

Απεβίωσε η **Κασσιανή Ιωάννου Αποστολοπούλου** το γένος Ν. Τριανταφύλλου. Τους οικείους συλλυπούμαστε θερμά.

Την 1η Απριλίου απεβίωσε σε ηλικία 75 ετών η **Ελένη Κίτσιου** το γένος Δημητρίου Ράμμου. Η ταφή της έγινε στο Συνοικισμό Νέας Ευρυτανίας Λαμίας. Τους οικείους συλλυπούμαστε θερμά.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στις 31 Μαΐου και ώρα 1 το πρωί, γεννήθηκε η κόρη του **Παναγιώτη** και της **Κατερίνας Καράνη**. Τους ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Σε εκδήλωση της Πανευρυτανικής Ένωσης, που έγινε την Κυριακή 25 Απριλίου, δόθηκαν σε Ευρυτάνες φοιτητές τιμητικά διπλώματα και χρηματικά βραβεία εις μνήμην του Ιωάννου Πουρνάρα, δημοσιογράφου και προέδρου της εκδοτικής εταιρείας «Πάπυρος», η οποία είχε αναλάβει τη χορηγία της εκδήλωσης και των βραβείων.

Από το χωριό μας βραβεύτηκε η **Πανωραία Γαϊτάνου**.

ΔΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

- Τα μέλη της οικογένειας **Σπύρου Πριόβολου, Βασίλης, Γιάννης, Δημήτρης, Ελένη, Αθηνά**, πρόσφεραν 250.000 δραχμές.
- Η **Έλλη Κωνσταντινίδη-Αυγέρη** πρόσφερε 100.000 δραχμές.
- Η **Άννα Αυγέρη** πρόσφερε 100.000 δραχμές.
- Η **Ευδοξία Παπαγεωργίου** εις μνήμην της πεθεράς της Ουρανίας Παπαγεωργίου το γένος Σανούλη πρόσφερε 10.000 δραχμές.

Γεώργιος Τάκης

**ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ**

Τηλ. 696.406
ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΟΒΕΛΙΣΤΗΡΙΟ - ΤΑΒΕΡΝΑ

"ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ"
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 87 ΛΑΜΙΑ ΤΗΛ.: 42-064

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΕΤΧΑΒΑΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ - ΒΑΡ
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ: Αγ.Παρασκευής 40- Περιστερί
Τηλ.: 5712740-5720373-5745010-5758811
Fax: 5750590-Telex: 214249 SECA GR
ΥΠΟ/ΜΑ: Στουρνάρη 67 - Αθήνα - Τηλ.: 5236962

**ΠΡΑΤΗΡΙΟ
ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ**

Θωράς Χορρόβας

2ο ΧΛΜ. ΕΠ. ΟΔΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ-ΠΡΟΥΣΟΥ
ΤΗΛ.: 22.298 - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

Μιλτιάδης Θεοδωρόπουλος
Μηχανικός Τοπογράφος

Πωλούνται Διαμερίσματα

Τηλ.: 0237 - 21010 Καρπενήσι
01-7779109 Αθήνα

ΕΞΑΤΜΙΣΕΙΣ
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

**ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**

ΤΑΥΓΕΥΟΥ 42 - ΚΟΛΙΑΤΣΟΥ
ΤΗΛ. 20.23.193

Γεώργιος Τ. Μαντής
Οικοδομικές εργασίες

Τηλ.: 0441-73460 Καρδίτσα

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΥΚΑΝΙΚΩΝ
"ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ"

Στο καταστήματά μας θα βρείτε τα παραγωγικά μας φημισμένα λουκάνικα "ΤΣΩΝΟΥ"

ΠΑΝ. ΤΣΩΝΟΣ & ΣΙΑ Ο. Ε.

Αγ. Γεωργίου Λαμίας - 48ον χιλ. Ε.Ο. Λαμίας - Καρπενησίου
Τ.Κ. 350 17 - ΤΗΛ. (0236) 31221 - 310000

Χρυσιώτες και φίλοι μας
επαγγελματίες
Διαφημιστείτε μέσα από
την εφημερίδα
του Συλλόγου μας

• Το Προεδρείο και οι Δημαρχιακές Επιτροπές του Δήμου μας

Κατά την πρώτη συνεδρίασή του στις 10 Ιανουαρίου 1999, το Δημοτικό Συμβούλιο εξέλεξε με νόμιμες διαδικασίες το Προεδρείο του και τις Δημαρχιακές Επιτροπές για την πρώτη διετία 1999 - 2000.

Προεδρεύων σύμφωνα με τον ΔΚΚ 410/95 ήταν ο πλειοψηφείσας σύμβουλος, κ. Λάμπρος Πετρής, και παρόντες οι 12 σύμβουλοι και ο δήμαρχος κ. Κων/νος Καράνης.

Μετά την εισήγηση, έγινε μυστική ψηφοφορία και ύστερα από διαλογική συζήτηση προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα:

Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου:

Λάμπρος Πετρής

Τακτικά Μέλη Δημαρχιακής Επιτροπής:

Βασίλειος Λαμπράκης, Γεώργιος Κανδηλάρης

Αντιπρόεδρος: Σεραφείμ Αλατάρης

Αναπληρωματικά Μέλη Δημαρχιακής Επιτροπής:

Γεώργιος Μαρούλης, Γεώργιος Δροσίνης

Γραμματέας: Παναγιώτης Ζανιάς

Σύμφωνα με την αριθμ. 16/1-3-1999 απόφαση του δημάρχου, καθήκοντα αντιδημάρχου ανατέθηκαν στον δημοτικό σύμβουλο κ. Ιωάννη Μάκα του Σταύρου.

• Προσωπικό του Δήμου Βίνιανης

Ύστερα από την αριθμ. 8/18-1-99 διαπιστωτική πράξη του δημάρχου, το προσωπικό του νέου Δήμου μας αποτελείται από τους παρακάτω υπαλλήλους, οι οποίοι υπηρετούσαν ως γραμματείς στις κοινότητες που συνενώθηκαν.

Λαμπράκης Χαράλαμπος

Μαρούλης Νικόλαος

Μήτσιος Βασίλειος

Μουτσέλου Στυλιανή

Καυκιάς Λάμπρος

• Επιστημονικό προσωπικό του Δήμου μας

Από τις αρχές Φεβρουαρίου 1999 προσφέρει ως επιστημονικό προσωπικό τις υπηρεσίες στο Δήμο μας η κ. Παρασκευή Γιαννούλη, πτυχιούχος Παντείου, Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης.

Η παραπάνω υπάλληλος θα προσφέρει τις πολύτιμες επιστημονικές υπηρεσίες της στο Δήμο μέχρι το Νοέμβριο του 1999, η δε αμοιβή της καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τό πρόγραμμα «Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ».

• Ορισμός Ληξιάρχου και πρακτικογράφου

Ύστερα από τον αριθμ. 2/7-1-1999 απόφαση του δημάρχου ορίστηκε ως ληξιάρχος του Δήμου μας ο υπάλληλος Βασίλειος Μήτσιος.

Ύστερα από την αριθμ. 1/7-1-1999 απόφαση

του δημάρχου ορίστηκε πρακτικογράφος του Δήμου μας ο υπάλληλος Νικόλαος Μαρούλης.

• Παραλαβή μηχανήματος

Διαμορφωτήρας γαιών τύπου Komatsu GD 521 A-IE

Στις 10-2-99 παραχωρήθηκε στο Δήμο μας από το υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΥΠΕΣΔΔΑ) ένας διαμορφωτήρας γαιών (γκρέιντερ) τύπου Komatsu GD 521 A-IE.

Το μηχάνημα παρέλαβε ο δήμαρχος στην έδρα της αντιπροσωπείας στην Αθήνα και από εκεί μεταφέρθηκε με ειδικό μηχανήμα της νομαρχιακής Αυτοδ/σης στην έδρα του Δήμου, το Κερασοχώρι.

Χειριστής της Νομαρχιακής Αυτοδ/σης καθάρισε με το μηχάνημα όλους τους δρόμους των δημοτικών διαμερισμάτων που είχαν κλείσει από τα χιόνια, και ήταν αρκετά στην περιοχή μας τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο.

Σε λίγες ημέρες ο Δήμος θα προκηρύξει θέση χειριστή μηχανήματος, και θα προσλάβει ένα άτομο με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣ

Στο ΕΠΤΑ

Ο Δήμος μας με απόφασή του έστειλε τις παρακάτω προτάσεις έργων ένταξης στο ΕΠΤΑ, μέσω της (ΤΕΝ) Τεχνικής Επιτροπής Νομού στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

A 1 4.01 Επίσκεψη και εξοπλισμός δημοτικού καταστήματος πρ/σμού 25.000.000 δρχ.

A 2 3.10 Βελτίωση υδρεύσεων πρ/σμού 330.000.000 δρχ.

A 3 3.02 Βελτίωση αποχετεύσεων πρ/σμού 200.000.000 δρχ.

A 4 3.05 Διαπλατύνσεις, τεχνικά και ασφαλτόστρωση δρόμου Κερασοχώρι - Χρύσω - Άγιος Δημήτριος πρ/σμού 600.000.000 δρχ.

B 1 3.05 Αποπεράτωση δρόμου Δάφνη - Μαυρομάτα μήκους 1,5 χλμ. (διαπλατύνσεις, τεχνικά και ασφαλτόστρωση) πρ/σμού 300.000.000 δρχ.

B 2 3.03 Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων Δήμων Βίνιανης και Φραγγίστας πρ/σμού 230.000.000 δρχ.

B 3 3.08 Αναπλάσεις οικισμών Δήμου Βίνιανης πρ/σμού 230.000.000 δρχ.

Γ 1 4.03 Αποπεράτωση γηπέδων Κερασοχωρίου 20.000.000 δρχ.

α. ποσό 20.000.000 δρχ. για σύνταξη μελετών β. ποσό 100.000.000 δρχ. για το έργο Β2 Βελτίωση, κατασκευή τεχνικών έργων

Νικόλαος Μαρούλης

ΨΗΦΙΣΜΑ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΕΡΒΙΚΟ ΛΑΟ

Από τη θέση μας ως Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Βίνιανης, νιώθοντας αγανάκτηση για την επίθεση κατά του σέρβικου λαού, καταδικάζουμε και λέμε ΟΧΙ στη βία, στον πόλεμο, και στον ξεριζωμό του σέρβικου λαού, και δηλώνουμε τη συμπαράστασή μας στον σκληρά δοκιμαζόμενο σέρβικο λαό. Απαιτούμε να σταματήσουν οι ΝΑΤΟϊκοί βομβαρδισμοί και όλες οι επιθετικές ενέργειες εναντίον της Γιουγκοσλαβίας.

Ευχόμαστε όπως οι μεγάλοι, οι υπερδυνάμεις, που ισοπεδώνουν πολιτισμούς και ιδεολογίες να μην μας επαναφέρουν σε νέο Μεσαίωνα.

Ερώτηση προς όλους τους εμπλεκόμενους πρεσβευτές των αιματηρών αυτών επιχειρήσεων, όπως σταματήσουν τους βομβαρδισμούς, την αιχμαλωσία και τον ξεριζωμό των άμαχων πληθυσμών, ώστε να επανέλθει η ηρεμία και η ΕΙΡΗΝΗ στην περιοχή.

Το παρόν ψήφισμα να διαβιβασθεί όπου πρέπει.
2 Απριλίου 1999

• Συνδρομητής ο Δήμος στις εφημερίδες «Δημοτικός και Κοινοτικός Τύπος», «Χρυσιώτικα Νέα» και «Η Φωνή της Μαυρομάτας».

Πρέπει ο Δήμος μας να γραφεί συνδρομητής στην εφημερίδα «Δημοτικός και Κοινοτικός Τύπος» διότι είναι εφημερίδα της Τοπικής Αυτ/σης και ασχολείται με θέματα που μας αφορούν εμάς ως Οργανισμό αλλά και τους υπαλλήλους.

Επίσης, προτείνω όπως ο Δήμος γραφεί συνδρομητής στις εφημερίδες των Συλλόγων των Δημοτικών Διαμερισμάτων Χρύσως και Μαυρομάτας, τα μοναδικά έντυπα που εκδίδονται και κυκλοφορούν στο Δήμο μας. Σκοπός είναι η ενίσχυση των συλλόγων αλλά και η προβολή του Δήμου μέσα από τα έντυπα αυτά, καθώς και η επικοινωνία των μόνιμων κατοίκων με τους ετεροδημότες.

Το Δημοτικό Συμβούλιο μετά από διαλογική συζήτηση ομόφωνα αποφασίζει:

Εγγράφει το Δήμο Βίνιανης συνδρομητή στις εφημερίδες «Δημοτικός και Κοινοτικός Τύπος», «Χρυσιώτικα Νέα» και «Η Φωνή της Μαυρομάτας» με δύο (2) φύλλα έκαστης εφημερίδας.

• Συνεχίζονται οι εργασίες συντήρησης του δρόμου Βίνιανης-Μαυρομάτας, με πίστωση 250 εκατομμύρια.

• Γίνεται διαπλατύνση του δρόμου Κερασοχώρι-Νημάτια.

Η ΓΛΥΚΙΑ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η φίρμα **Rammos** εκτελεί παραγγελίες γενεθλίων, γάμων, πάρτυ κλπ. Τούρτες ζωγραφικής, παγωτά, γλυκά με την καλύτερη ποιότητα

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ **ΑΦΟΙ ΡΑΜΜΟΥ**

Καταστήματα

ΠΛ. ΠΑΡΚΟΥ - ΤΗΛ. 38887 ΛΑΜΙΑ
ΤΟΥΡΜΑΝ 4 ΤΗΛ. 31867 ΛΑΜΙΑ
ΠΑΤΡΟΚΛΟΥ 45 - ΤΗΛ. 46050 - ΛΑΜΙΑ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ 20 - ΤΗΛ. 22913 - ΛΑΜΙΑ

Στο χωριό μας άνοιξε προ εξαμήνου το κάτωθι κατάστημα

ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

“ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ”

Στο καταστημά μας θα βρείτε φαγητά της ώρας και πλήρη εξυπηρέτηση

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΚΟΥΜΑΝΗΣ

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Τηλ. 0237-31755, 31250
Θα σας περιμένουμε να σας εξυπηρετήσουμε

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΛΑΜΙΑΣ - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ

ΑΘΗΝΑ: ΟΡΦΕΩΣ 192Β ΑΙΓΑΛΕΩ
ΤΗΛ.: 3457819 - FAX: 3470988
ΛΑΜΙΑ: ΠΑΓΚΡΑΤΙ 0231-20308 - 51090
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ: ΞΗΡΙΑ: 0237 - 25925

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ

ΚΩΝ/ΝΟΥ Π. ΚΑΡΑΝΙΚΑ

ΑΜΠΕΛΩΝΑΣ ΠΑΡΙΣΗΣ ΤΗΛ. 0492-32482

ΛΕΧΟΜΑΣΤΕ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΤΟΥΡΤΕΣ - ΓΛΥΚΑ - ΠΑΓΩΤΑ

ΟΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ

ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΜΑΝΤΗΣ

ΝΕΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΛΑΜΙΑΣ

ΤΗΛ. (0231) 34146 - 29372

ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΟΙΝΟΜΑΓΕΙΡΕΙΟ

“ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ”

Λειτουργεί μεσημέρι - βράδυ, άνετο περιβάλλον, εκλεκτή κουζίνα

Αφοι Χ. & Κ. ΑΡΚΟΥΜΑΝΗ ο.ε.

Ρήγα Φεραίου 18 36100 Καρπενήσι
Τηλ. (0237) 25.976 Οικ. (0237) 25203-25407

Στη χώρα του Ευρύτου

Η τουριστική ανάπτυξη του νομού μας, έστω μεμονωμένα, είναι μία πραγματικότητα τα τελευταία χρόνια. Ένας από τους λόγους που οδηγούν σ' αυτό, μεταξύ πολλών άλλων, είναι και η στροφή του κόσμου προς ένα διαφορετικό τύπο διακοπών, μακριά από την πολυκοσμία και την υπέρμετρη τουριστική ανάπτυξη. Άγνωστες μέχρι πριν από λίγα χρόνια, πλην όμως πανέμορφες, περιοχές της χώρας μας προβάλλονται όλο και περισσότερο μέσα από τις σελίδες ειδικών περιοδικών, αλλά και εντύπων ποικίλης ύλης. Τα κύρια στοιχεία βάσει των οποίων επιλέγονται αυτές οι περιοχές, αυτοί οι μικροί παράδεισοι, είναι το παρθένο, όσο είναι δυνατόν, φυσικό περιβάλλον και η παραδοσιακότητά τους. Στοιχεία που, άλλωστε, αξίζει αλλά και συμφέρει να διαφυλάξουν αυτές οι περιοχές παράλληλα, βέβαια, με τον αγώνα τους για περισσότερη ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό έχουν δημοσιευτεί κατά καιρούς αρκετά αφιερώματα και για όμορφες περιοχές της Ευρυτανίας. Το «auto Touring», ένα ειδικό περιοδικό που φιλοξενεί προτάσεις για μέρη διακοπών και ταξίδια, περιλαμβάνει στη φετινή του έκδοση ένα κεφάλαιο με κεντρικό τίτλο «Άγνωστη Ευρυτανία - Στη χώρα του Ευρύτου». Αναδημοσιεύουμε ένα απόσπασμα αυτού του κεφαλαίου, χωρίς να κάνουμε καμία παρέμβαση ώστε να διορθώσουμε τα λάθη που έχουν κάνει οι συντάκτες του άρθρου - ακόμα και στο όνομα του χωριού, που αναφέρεται ως Χρυσώ - πιστεύοντας ότι ακόμα και αυτά ίσως έχουν κάποιο ενδιαφέρον...

Εκεί όπου ο Μπότσαρης συναντά το μυθικό Εύρυτο και ο Καραϊσκάκης τους καπεταναίους της Ελεύθερης Ελλάδας του '44, οι μνήμες μπλέκουν με τα κατορθώματα και τους θρύλους, ψηλά εκεί στα κορφοβούνια, στα αυλακωμένα φαράγγια, στα απροσπέλαστα ρουμάνια... Η λέξη Ευρυτανία είναι ταυτόσημη με τα βουνά και την άγρια φύση και όχι άδικα, αφού ο μικρός αυτός νομός είναι και ο πιο ορεινός της πατρίδας μας. Στα περισσότερα χωριά πηγαινούν ασφάλτινοι δρόμοι, σε κάποια άλλα θα χρειαστεί να διασχίσετε χωματόδρομους, όχι με τις καλύτερες συνθήκες, ενώ υπάρχουν και μερικοί μικροί απομονωμένοι οικισμοί που φαίνεται να τους έχουν ξεχάσει θεοί και άνθρωποι. Βέβαια, σε όλες τις περιπτώσεις να είστε προετοιμασμένοι για πολλές στροφές. Κάπου αλλού θα σας περιμένουν λακκούβες, λάσπες, πάγος, νεροφαγώματα και... η αγελάδα του μπαρμπα-Γιώργη που δεν λείπει να ξεκουνήσει από το ήδη οριακά στενό οδόστρωμα! Κάθε περίπτωση κρύβει και μια γλυκιά προσμονή περιπέτειας που μερικές φορές μπορεί να έρθει σε εντελώς ανύποπτο χρόνο.

Βίνιανη, ένα χωριό θρύλος

Ακολουθώντας τον ασφάλτινο δρόμο Καρπενησίου-Αγρινίου περνάτε το αφρισμένο ποτάμι του Μέγδοβα και αρχίζετε και πάλι να ανηφορίζετε τις απότομες διχαλωτές στροφές. Στα τέσσερα χιλιόμετρα να έχετε το νου σας στα δεξιά, ώστε να προσέξετε τη μικρή ταμπέλα που δείχνει προς γεφύρι Βίνιανης. Ακολουθείτε για 2,5 χιλιόμετρα τον κατηφορικό δρόμο και φτάνετε στην ακροποταμιά όπου και αντικρίζετε ένα από τα ομορφότερα γεφύρια των Αγράφων. Από εδώ περνά το σηματοδοτημένο μονοπάτι Ευρωπαϊκών διαδρομών. Αν το ακολουθήσετε, θα βγείτε στο χωριό Βίνιανη που ξεχωρίζει από το άνοιγμα της καμάρας.

Επιστρέψτε πίσω στον ασφάλτινο δρόμο και συνεχίστε με κατεύθυνση προς Αγρίνιο. Περίπου μετά από 800-1.000 μέτρα συναντάτε το δρόμο

Το παρεκκλήσι του Αγ. Σεραφεΐμ αγκαλιά με το βράχο.

Το μικρό πέτρινο γεφύρι στο δρόμο για Χρυσώ.

που φεύγει δεξιά για Βίνιανη. Στο ιστορικό χωριό όπου είχε μέχρι το 1944 την έδρα της η ΠΕΕΑ, θα φτάσετε μετά από 1 χιλιόμετρο. Σήμερα το παλιό χωριό έχει εγκαταλειφθεί λόγω κατολισθήσεων και έχει κτιστεί η Νέα Βίνιανη, 1 χιλιόμετρο μακρύτερα.

Ακολουθείτε τον ασφάλτινο δρόμο για τα χωριά Δάφνη και Μαυρομάτα και στα 5 χιλιόμετρα στρίβετε αριστερά με κατεύθυνση προς Χρυσώ, για να ανακαλύψετε μια από τις πιο ενδιαφέρουσες κρυφές διαδρομές στην άγνωστη Ευρυτανία.

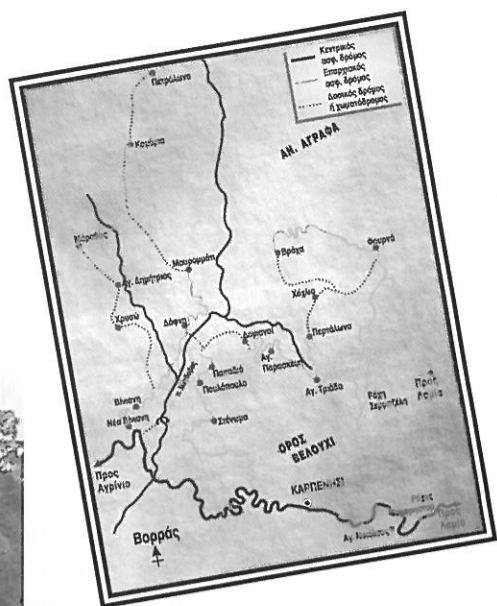
Ο δρόμος διαπερνά υπέροχα δάση ελάτων, ακροπατά στο φρύδι φαραγγιών και δρασκειλίζει ποταμάκια και ρεματιές. Στα 2,5 χιλιόμετρα διακλαδίζεται. Αριστερά πάει προς Κερασοχώρι (8 χιλιόμετρα), όπου συναντά και πάλι την ασφάλτο. Δεξιά συνεχίζει για ακόμη 7 χιλιόμετρα στην αγκαλιά του μικρού φαραγγιού, πλάι στο ορεινό βέρο του Γρεβενίτη, και καταλήγει στη Χρυσώ.

Το ομορφότερο σημείο της διαδρομής είναι αναμφισβήτητα εκείνο όπου το ξωκλήσι του Αγ. Σεραφεΐμ αντικρίζει το μικρό πέτρινο γεφύρι, μέσα σε ένα πανδαιμόνιο βράχων και πράσινου. Επίσης, ενδιαφέρον προκαλούν οι επτά βρύσες στην πλατεία του χωριού με την ιδιαίτερη ανατολίτικη τεχνολογία. Η Χρυσώ απέχει συνολικά

Κατόπιν ενεργειών του υποψήφιου βουλευτή του νομού μας **Λ. Μάκκα**, επιχορηγήθηκε ο σύλλογός μας με το ποσό των **300.000 δραχμών** από το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ

Σε προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας γράφτηκε εσφαλμένα ότι ο Πετρής Λάμπρος, κατά την κάθοδό του στις Δημοτικές εκλογές με το συνδυασμό «Νέα Εποχή», είχε πάρει 129 ψήφους. Ούτε λίγο ούτε πολύ, ο δαίμων του τυπογραφείου «έκλεψε» 50 ολόκληρους ψήφους από τον πρόεδρο του Δημ. Συμβουλίου Δήμου Βίνιανης, που είχε συγκεντρώσει συνολικά 179 ψήφους.

60 χιλιόμετρα από το Καρπενήσι και ο οικισμός απλώνεται στις πλαγιές του βουνού Καυκί, σε ύψος 750 μέτρων. Από εδώ, αν θέλετε, συνεχίστε στο ίδιο πάντα σκηνικό για τον Αγ. Δημήτριο.

Περιμετρικά από το Βελούχι

Δυόμισι χιλιόμετρα από το Καρπενήσι, με κατεύθυνση προς Αγρίνιο και πριν από την ορεινή διάβαση, στο σημείο Μπαγασάκι, θα δείτε δεξιά στενό ασφάλτινο δρόμο που χάνεται στο ελατόδασος. Από εδώ ξεκινά και ο μεγάλος γύρος των χωριών που βρίσκονται σκαρφαλωμένα περιμετρικά του Βελουχιού. Το πυκνό ελατόδασος αγκαλιάζει το δρόμο, το υψόμετρο συνεχώς μεγαλώνει και η θαυμάσια ορεινή φύση αποκαλύπτει ένα ακόμη υπέροχο κομμάτι της. Αν βρεθείτε προχωρημένη άνοιξη στην τοποθεσία αυτή, θα απολαύσετε ένα μοναδικό θέαμα στη γνωστή τους Ευρυτάνες τοποθεσία «Μαργαρίτα», όπου ένα υπέροχο χρωματιστό χαλί από χιλιάδες αγριολούλουδα σκεπάζει τα πάντα.

Στα 15 χιλιόμετρα θα συναντήσετε το χωριό Στένωμα και μετά από 4,5 χιλιόμετρα το όμορφο Παυλόπουλο με την παλιά εκκλησία του Αγ. Δημητρίου, κτίσμα του 1666. Αμέσως μετά (2 χιλιόμετρα) θα συναντήσετε τον οικισμό Παπαδιά με την επίσης φημισμένη εκκλησία του Αγ. Ιωάννη Χρυσόστομου, που χρονολογείται από τον 15ο αι. Μετά την Παπαδιά ο δρόμος συνεχίζει για 1.000 μέτρα ακόμη ασφάλτινος και μετά γίνεται καλός χωματόδρομος μέχρι τους Δομιανούς.

Όμως, αν θέλετε να συνδέσετε αυτή τη διαδρομή με την προηγούμενη, μπορείτε να στρίψετε όπως δείχνουν οι ταμπέλες για Δάφνη. Ο χωματόδρομος κατηγοριάζει με γρήγορες αποφασιστικές στροφές για την κοίτη του Μέγδοβα, περνά απέναντι και καταλήγει στο χωριό Δάφνη. Από εδώ εύκολα θα βγείτε στη Βίνιανη και θα συνεχίσετε για Κρέντη ή Χρυσώ, όπως σας περιγράψουμε πιο πάνω.

Οι Δομιανοί είναι ένα από τα ομορφότερα χωριά της προτεινόμενης περιμετρικής διαδρομής του Βελουχιού, με άφθονο πράσινο και πολλά πηγαία νερά. Αξίζει να πάτε στην εκκλησία της Παναγίας για να δείτε τις σπάνιες αγιογραφίες που χρονολογούνται από το 1787. Μετά τους Δομιανούς ο δρόμος παραμένει για 3 ακόμη χιλιόμετρα χωματινός. Μετά γίνεται ασφαλτός και φτάνει στο χωριό Αγ. Παρασκευή (4 χιλιόμετρα), όπου θα βρείτε ταβερνάκι σε υπέροχη εξοχική τοποθεσία με άφθονα τρεχούμενα νερά. Από εδώ, κατά τη γνώμη μας, θα έχετε και την ομορφότερη άποψη του επιβλητικού Βελουχιού.

Επόμενη στάση, το κεφαλοχώρι της Αγ. Τριάδας σε ύψος 800 μέτρων περικυκλωμένο από τον καταπράσινο καστανόλογκο. Αμέσως μετά (9 χιλιόμετρα) η ράχη Σερμιτζέλη, σταυροδρόμι μεγάλης σπουδαιότητας στα παλιά χρόνια. Ο δρόμος αριστερά πάει στα Φουρνά (16 χιλιόμετρα) και δεξιά συνεχίζει για 12 χιλιόμετρα και πέφτει στο δρόμο Λαμίας-Καρπενησίου, στη θέση Ράχη Τυμφρηστού.

ΚΑΦΕΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
"Η ΔΡΟΣΙΑ"
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ
Κύπρου & Σόλωνος 19
Τηλ.: 42146 - ΛΑΜΙΑ